gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: GemeenteBelangen Berkelland, Diana van Bijsterveld,
Mede indieners CDA, BBBB, D66, VVD, OBL en PVDA
Datum indiening vraag: 13-09-2023
Datum verzending antwoord: 19-09-2023

Politieke Avond van: 19-9-2023

Onderwerp: Dorpskamers Neede en Eibergen

Naar aanleiding van de te nemen besluiten
1. Kennisnemen van 2e evaluatie
2. Instemmen met voortzetting van de Dorpskamers in 2024 en 2025 en de benodigde incidentele middelen dekken uit het programma “Een toekomstbestendig Sociaal Domein.
3. Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de Dorpskamers uit te breiden naar de 4 grote kernen.

Vraag:
Er zijn nog onduidelijkheden over de status en de financiering van de Dorpskamers. Wat is de nut en noodzaak van de financiering voor de dorpskamers voor de duur van 2 jaar? U vraagt ter overbrugging voor de jaren 2024 en 2025 €155.000 per jaar = €310.000 incidentele middelen.
Kunt u dit bedrag met een financiële pagina onderbouwen en toelichten? Wanneer ontvangt de raad het projectplan Dorpskamers Berkelland? Wat is het werkelijke belang van dit voorstel?

Antwoord:
We vragen financiering voor de duur van twee jaar, in afwachting van mogelijkheden tot structurele financiering. In de bijlage vindt u een begroting van de dorpskamer in de periode van 1 september 2021 t/m 31 december 2023. Daarnaast ontvangt u het jaarplan voor het jaar 2024. Het belang van de voortzetting van de dorpskamers kunt u lezen in het raadsvoorstel en de bijbehorende evaluatie.

In september 2021 zijn de Dorpskamers in Neede en Eibergen van start gegaan, als een toegankelijke en laagdrempelige voorziening in de sociale basis waar mensen zonder indicatie terecht kunnen voor ontmoeting en een zinvolle daginvulling, voor een helpende hand en waar ze zich kunnen ontwikkelen. U zegt hierover: “De Dorpskamer is een plek voor iedereen, maar worden ook bezocht door mensen die vanuit een kwetsbare positie komen en (weer) een plek willen innemen in de maatschappij. Deze mensen hebben veelal een afstand tot de arbeidsmarkt en of psychische kwetsbaarheid”.

Vraag:
U schets dat de dorpskamers een plek is voor iedereen, maar…… Kan het zijn dat de bezoeker van de Dorpskamers meer specifiek blijkt, dan in aanvang bedoelt?

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Hoeveel bezoekers (aantallen) hebben de Dorpskamers? We willen graag het aantal bezoekers per locatie per opengestelde dagen inzichtelijk hebben. Hoeveel van deze bezoekers heeft werkelijk de professionele hulpverlener nodig? Kunt u ons een beeld schetsen wat dan de verantwoordelijkheid van die professional is? Waarom had een vrijwilliger in die situatie niet kunnen handelen?
Worden er kosten voor dit professioneel handelen in rekening gebracht aan deze bezoeker of bij de zorgverzekeraar?
Wat is het verschil tussen een zinvolle daginvulling en een zinvolle dagbesteding redenerend vanuit "voorziening in de sociale basis"?

Antwoord
Het aantal bezoekers per locatie is terug te lezen in de evaluatie. Het aantal bezoekers per locatie en per opengesteld dagdeel fluctueert, hierover kunnen we bij benadering de volgende aantallen noemen:

Neede Kronenkamp:
Er is ruimte voor zo'n 20 bezoekers per dagdeel. Wanneer er twee beroepskrachten en/of meerdere vrijwilligers aanwezig zijn (o.a. op de dinsdagmiddag) is er ruimte voor meer bezoekers. Echter is de akoestiek in de ruimte een beperkende factor waar we op dit moment nog een oplossing voor zoeken.

Maandag 9-16 uur: in de ochtend zijn er gemiddeld 20 bezoekers. In de middag is er nog voldoende ruimte en komen er gemiddeld 5 bezoekers.
Dinsdag 13-16 uur: gemiddeld komen er zo'n 12 bezoekers.
Vrijdag 9-12 uur: gemiddeld komen er zo'n 10 bezoekers.

Eibergen bibliotheek:
Er is ruimte voor zo'n 15 bezoekers per dagdeel. Op vrijdag is de bibliotheek dicht en kunnen er meerdere ruimten gebruikt worden. Het bezoekersaantal kan dan uitgebreid worden naar zo'n 20 bezoekers.

Maandag 13-16 uur: gemiddeld komen er zo'n 10 bezoekers.
Woensdag 9-16 uur: gemiddeld komen er in de ochtend 10 bezoekers, in de middag komen er ook gemiddeld 10 bezoekers.
Vrijdag 9-12 uur: gemiddeld komen er 12 bezoekers.

In het jaarplan 2024 kunt u lezen dat elke bezoeker door de professional wordt benaderd vanuit de methodiek 'Route van de Vraag' met als doel dat inwoners zich kunnen ontwikkelen vanuit hun eigen regie en kunnen werken aan herstel en/of maatschappelijke participatie. De professionals bieden de nodige ondersteuning, hebben oog voor de groepsdynamiek en treden op als er spanningen ontstaan. Daarnaast wordt de dorpskamer ook benut als tijdelijke opvangplek voor inwoners die zich in een onveilige situatie bevinden en die niet direct terecht kunnen bij een hulpverleningsorganisatie.
Naast de inzet van professionals binnen de dorpskamers geeft de subsidie ons ook de mogelijkheden om bindende afspraken te maken over monitoring, verantwoording, kwaliteit en is het mogelijk om continuïteit te waarborgen. We borgen hiermee de professionele kennis en ervaring die nodig zijn om onze inwoners de

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

ondersteuning te bieden die nodig is. Vrijwilligers die daar werkzaam zijn, kunnen hier ook op terugvallen. Kortom: aan een professionele organisatie is het mogelijk als gemeente opdrachtgever te zijn en regie te voeren. Dat ligt bij de inwonersinitiatieven anders: we belasten dergelijke initiatieven niet met taken en verantwoordelijkheden die we wel bij de dorpskamer beleggen. Vanzelfsprekend zit hier ook de kracht van inwonersinitiatieven, maar het kan niet alle aspecten opvangen die bij een opdrachtnemer hoort. Beiden zijn aanvullend op elkaar nodig om te komen tot een sterke sociale basis. De inzet van vrijwilligers is onmisbaar en we willen hen ten volle benutten, maar we willen hen niet gelijkstellen aan professionals en belasten met taken en verantwoordelijkheden van de professionals.

De dorpskamers worden gesubsidieerd door de gemeente. De kosten van de inzet van de professional zijn onderdeel van deze subsidie. De bezoeker hoeft deze kosten niet zelf te betalen.
Landelijk speelt dat het ingewikkeld, zo niet onmogelijk is, om lokaal als gemeente afspraken te maken over het besparend effect van gemeentelijk beleid op de kosten van het zorgkantoor. Mede daarom is het Integraal Zorg Akkoord (IZA) opgesteld, wat onder andere gemeente en de zorgverzekeringen ondersteunt om samen te werken en daarin ook initiatieven te financieren. Zoals in het jaarplan 2024 wordt genoemd zijn we in de regio bezig met een gezamenlijke IZA aanvraag om herstelinitiatieven zoals de dorpskamers door te ontwikkelen en mede te laten financieren door het zorgkantoor. Ons plan van aanpak IZA wordt in de periode november 2023 – februari 2024 opgesteld. Hier wordt uw raad verder over geïnformeerd.

Het aanbod van de Dorpskamer was laagdrempelig en toegankelijk voor iedereen (organisatie gestuurd). In de praktijk blijkt de bezoeker veelal een afstand tot de arbeidsmarkt te hebben en of psychische kwetsbaarheid. In onze ogen vindt deze groep mensen hier een plek waar ze gehoord en gezien worden. Mooi dat dit gebeurt! Er zijn in Berkelland meer professionele voorzieningen waar professionals (in loondienst en op vrijwillige basis) heel goed werk verrichten.

Vraag:
Hoe komt het dat andere voorzieningen niet meegenomen zijn in de evaluatie?. Wat is volgens u de klant- of zorgbehoefte in Berkelland als het gaat om het laagdrempelige zorg landschap, zoals aanvankelijk in de Dorpskamers bedoelt?
Op de site van de Dorpskamers lezen we 3 namen van medewerkers, terwijl u aangeeft dat er 2 professionele krachten in loondienst zijn. Over hoeveel FTE dienstverband, per persoon gaat het? Welke opleidingsniveau hebben zij?

Antwoord:
De evaluatie richt zich op de dorpskamers, omdat de incidentele financiering eindigt en we het ingezette beleid willen voortzetten. Zoals in het jaarplan 2024 is te lezen, is iedereen welkom en wordt geen onderscheid gemaakt tussen mensen. Er is ondersteuning en begeleiding mogelijk voor de mensen die dit nodig hebben. Hoewel we iedereen uitnodigen om de dorpskamers te bezoeken, zien we in de praktijk dat vooral mensen die enige ondersteuning nodig hebben gebruikmaken van deze voorziening. In de begroting kunt u lezen dat er 46 uur wordt ingezet door twee professionals. Beiden zijn HBO Social Work geschoold.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

U stelt dat u de Dorpskamers in Neede en Eibergen wilt behouden voor 2 jaar, met incidentele middelen op grond van de 2e evaluatie. De Dorpskamers zijn gestart als pilot in 2021.

Vraag: Kunnen wij het projectplan ontvangen?
Wat specifiek uit de evaluatie heeft u doen besluiten dat u de Dorpskamers nog voor 2 jaar wilt behouden? En hoe ziet u de toekomst van de Dorpskamers na 2025?

Antwoord:
Het jaarplan 2024 vindt u in de bijlage. In de evaluatie leest u meer over de effecten van de dorpskamers en de onderbouwing om deze voor de komende periode voort te zetten. In het raadsvoorstel is te lezen dat de wetgeving over de doordecentralisatie van beschermd wonen is uitgesteld. Door de inzet van de dorpskamer incidenteel, voor de duur van twee jaar, te verlengen, hebben we de mogelijkheid om de dorpskamers goed in te richten op die ontwikkeling. Ook willen we uw raad niet vragen structurele middelen toe te kennen nu we nog geen duidelijkheid hebben over de middelen die hier tegenover staan.
Hoog over richten we ons op een structuur van laagdrempelige plekken in alle kernen, waarin zowel professionals als vrijwilligers(initiatieven) samen zorgdragen voor een sociale basis van zinvolle dag(invulling) en ontmoeting.

Vraag:
De Dorpskamer is onderdeel van de keten “van dagbesteding naar werk”. Het is een plek voor mensen waarvoor dagbesteding een stap te ver is en waarvoor een inloop met enkele vrijwilligers hen te weinig ondersteuning biedt. Wat heeft u hier willen zeggen?

Antwoord:
Met deze keten bedoelen we dat er geen inwoners tussen wal en schip vallen en dat we een zo volledig mogelijk aanbod willen. De dorpskamer biedt een omgeving waarin mensen laagdrempelig kunnen werken aan herstel. De ondersteuningsvraag is (nog) niet zo groot dat geïndiceerde zorg nodig is. Vaak is er wel een behoefte aan ondersteuning, een mogelijkheid om op professionele hulp terug te vallen. De dorpskamer voorziet hierin.

Vraag:
Op grond van de evaluatie wordt geconcludeerd dat de komst van de Dorpskamers effect heeft op het zorggebruik binnen de WMO: de voorziening wordt in steeds meer gevallen benut om inzet van duurdere zorg te voorkomen. Met het oog op de financiële te korten op zorg in Berkelland zoals 4 september gepresenteerd, zijn wij benieuwd welk positief (financieel en op inhoud) effect dit oplevert als we instemmen met dit voorstel. Waarom zouden we dat dan voor 2 jaar doen en niet langer? We ontvangen

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

graag uw toelichting en nadere specificatie zodat zichtbaar wordt waar de winst voor inwoners en WMO Berkelland zit.

Antwoord:
Door het landelijk uitgestelde beleid van de doordecentralisatie van beschermd wonen is het nu nog niet opportuun om de dorpskamers structureel te financieren. Voor de meerwaarde van de dorpskamers verwijzen we u naar de maatschappelijke rendementsanalyse. Deze is te vinden in de evaluatie. Net als bij veel andere initiatieven in de sociale basis en bij preventie is het niet mogelijk per casus te berekenen welke kosten worden voorkomen.

Vraag:
U wilt in alle 4 de kernen een Dorpskamer. Als u hier nog onderzoek naar moet doen, hoe komt u dan tot die ambitie? Wij denken dat er in Berkelland veel voorzieningen zijn met een soort gelijke strekking en effectieve hulp/zorgverlening, als de Dorpskamers te denken aan bv. het Burgerlokaal te Borculo. Zij werken zonder financiering van de gemeente, omdat zij op andere wijze bekostiging hebben geregeld. Om welke reden kan de genoemde doelgroep van de Dorpskamers geen gebruik maken van deze voorzieningen? Of wat is de reden dat Berkelland niet zonder de Dorpskamers zou kunnen?

Antwoord:
De ambitie om te komen tot laagdrempelige ontmoetingspunten in alle kernen komt uit signalen van de samenleving en draagt bij aan een sterke sociale basis. We willen daarin graag samenwerken met (bestaande) vrijwilligersinitiatieven en daar zijn de afgelopen jaren ook verkennende gesprekken over geweest. Tot nu toe heeft dit, vanuit beide kanten, nog niet tot concrete afspraken geleid. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat de bestaande inwonersinitiatieven op eigen wijze invulling geven aan hun inloop, waarbij het een uitdaging is om daarin tot een gezamenlijk uitgangspunt te komen. Dat kan in zaken zitten zoals het delen van ruimten, de bejegening van inwoners en communicatie. De bezoekers van de dorpskamers kunnen uiteraard ook gebruikmaken van andere voorzieningen zoals het Burgerlokaal.

Er dient zich een nieuwe doelgroep aan in de Dorpskamers, te weten de groep 20-30 jarigen. Uit uw voorstel en de evaluatie maken wij niet op dat er gedacht is aan de Jimmy's om de deze doelgroep daar op te vangen.

Vraag:
Hoe komt het dat de Jimmy's buiten beschouwing zijn gelaten in de evaluatie en geen onderdeel zijn in het te nemen besluit? Jimmy's is notabene een initiatief vanuit het jongerenwerker in Berkelland voor jongeren van 12 tot 27 jaar, gefinancierd door de gemeente Berkelland.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Antwoord:
Met de Jimmy's is regelmatig afstemming over mogelijkheden tot samenwerking en die afstemming verloopt goed. Zo is eerder afgewogen of een locatie van de Jimmy's en dorpskamer gedeeld kan worden. Vooralsnog is geconcludeerd dat dat niet wenselijk is, met name om het belang van een 'eigen' plek voor de Jimmy's. Ook zijn de Jimmy's niet buiten beschouwing gelaten bij het initiatief om een inloopavond te organiseren voor de groep 20-30 jarigen. In gezamenlijk overleg is besloten dat de dorpskamer dit samen met de andere genoemde partijen oppakt.

Vraag:
de Dorpskamer komt voort uit de Stadskamer Doetinchem. Hangt hier een financieel plaatje aan of is dit een vrijwillige samenwerking? Wat kunt u ons hierover vertellen? Welke voordelen en welke nadelen heeft dit? Is Berkelland vrij om een eigen invulling aan de Dorpskamers te geven?

Antwoord:
De dorpskamers zijn een onderdeel van de Stadskamer die van oorsprong in Doetinchem is gestart. Berkelland is vrij om zelf invulling te geven aan de dorpskamers.

Vraag:
Is er een mogelijkheid om bij het te nemen besluit punt 3 ('onderzoek welke mogelijkheden er zijn om dorpskamer uit te breiden naar vier grote kernen'), een toevoeging/toezegging te doen?
Dat er een onderzoek komt naar samenwerking met bestaande, vaak vrijwillige, initiatieven. Hoe kunnen we elkaar ondersteunen en versterken om de de bredere doelgroep – alle inwoners- te bereiken. Daarmee tot doel gezamenlijk groot preventief effect te realiseren. Eigen kracht inwoners! Sociale basis bekrachtigen.

Antwoord:
Ja. We zijn voornemens om te onderzoeken welke samenwerking er mogelijk is met bestaande, vaak vrijwillige, initiatieven in gemeente Berkelland. In de afgelopen jaren zijn er vanuit de dorpskamer al meerdere gesprekken geweest met verschillende inwonersinitiatieven. Tot nu toe was de uitkomst dat ieder op eigen wijze invulling wilden geven aan hun inloopvoorziening. Vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is voor 2024 en verder een budget van € 21.000 gereserveerd om hier verder invulling aan te geven, Naast de subsidie die er al is voor inloopvoorzieningen in het kader van stimuleringssubsidies (€18.000). We vinden het hierin belangrijk om een duidelijk afwegingskader te hanteren voor de verstrekking van subsidies om willekeur te voorkomen. Het herijken van het subsidiebeleid, wat ook gepland staat voor 2024, zullen we daarom als leidraad gebruiken.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

En tot slot.
Vraag:
Stel we gaan niet verder met (de financiering van) de Dorpskamers, maar kiezen ervoor om in de samenwerking met de Voor Mekaar Teams en bestaande/ nieuwe vrijwilligersinitiatieven voor deze doelgroep te ondersteunen. Wat missen we dan t.o.v de Dorpskamers?

Antwoord:
Met de dorpskamers bieden we een plek waar inwoners kunnen werken aan herstel, nog voordat de ondersteuningsvraag zo groot is dat geïndiceerde zorg nodig is. We verwachten dat er zonder de dorpskamers meer gebruik moet worden gemaakt van geïndiceerde zorg. Als de dorpskamer wegvalt, heeft Voormekaar minder mogelijkheden om toe te leiden naar voorliggende voorzieningen. De kosten van de geïndiceerde zorg zijn sterk gestegen en ons beleid is erop gericht dit zoveel mogelijk te voorkomen. Als gemeente kunnen we namelijk wel invloed uitoefenen op de hoeveelheid zorg (het volume), maar niet op de kosten van de zorg (het tarief). We raken hierdoor dus één van onze stuurmogelijkheden kwijt.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.